

 BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti, Bratislava, SR

CESTA TAM A ZAS E ZPÄŤ

(S p r i e v o d c a v ý s t a v o u)

CESTA TAM A ZASE PŮŤ

ALEBO /
AKO NEZABLÚDIŤ /
(o labyrintoch a bludiskách)

Námet a dramaturgia / Eva Čárska • Scenár / Jana Živicová • Výtvarno-priestorové riešenie / Tom Ciller
Výber hudby / Tom Ciller • Odborná konzultácia / Viktor Ondriska, 8 rokov

Iba možnosť spiatocnej cesty nás povedie dopredu...

O bludiskách a labyrintoch

V bludisku je nespočetné množstvo ciest a križovatiek. Sú pekne vydláždené a mimoriadne lákavé. Mnohé cesty sú však slepé, bez možnosti návratu. Ak sa nepodarí zvoliť si správnu cestu, zabľúdiš. Minieš svoj cieľ, premárniš šancu. A možno sa ti už nepodarí vrátiť sa a pokračovať v hľadaní... Labyrintom vedie jediná cesta, preto sa v ňom nedá zabľúdiť. Problémom býva vlastná (ne)trpezlivosť a čas, lebo cesta býva dlhá a klukatá. Je to cesta k vlastnému stredu, je to cesta k poznaniu seba samého.

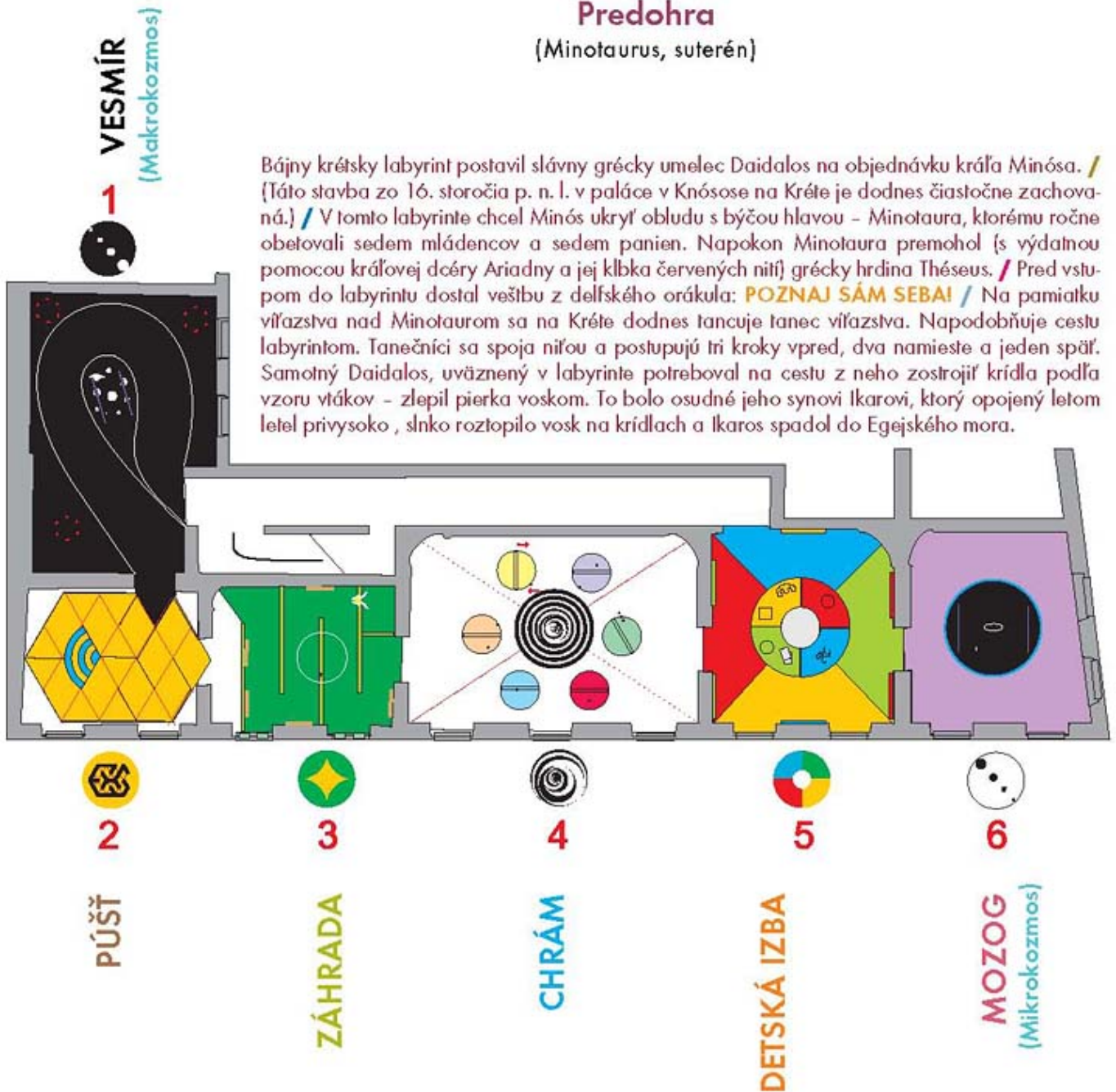
Labyrintom putuje pútnik. Bludiskom dobrodruh. Obaja niečo hľadajú. / Vyber si!

Cesta labyrintom

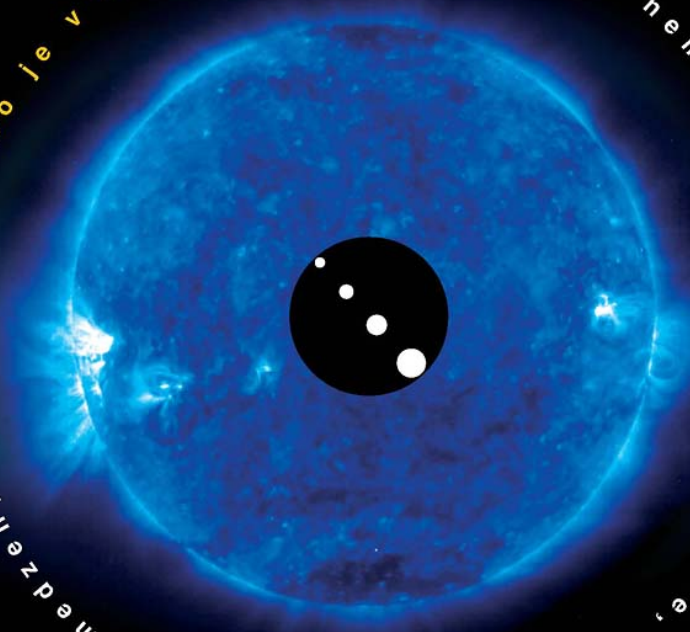
Touto cestou za teba, nikto nemôže ísť. / Je to tvoja cesta, / tvoja úloha, / tvoj cieľ, / tvoj stred. /
Tvoja skúsenosť, / tvoj zážitok. / Tak otvor všetky zmysly. / Dobre sa pozeraj a počúvaj. /
Nadychuj sa a vydychuj. / Nájdi klúd, / pohodu, / vyrovnanosť. / **NEZABLÚDIŠ. / NEBOJ SA!**

Predohra (Minotaurus, suterén)

Bájný krétsky labyrint postavil slávny grécky umelec Daidalos na objednávku kráľa Minósa. / (Táto stavba zo 16. storočia p. n. l. v paláce v Knósose na Kréte je dodnes čiastočne zachovaná.) / V tomto labyrinte chcel Minós ukryť obludu s býčou hlavou - Minotaura, ktorému ročne obetovali sedem mládencov a sedem panien. Napokon Minotaura premohol (s výdatnou pomocou kráľovej dcéry Ariadny a jej kľbka červených nití) grécky hrdina Théseus. / Pred vstupom do labyrintu dostal veštbu z delfského orákula: **POZNAJ SÁM SEBA!** / Na pamiatku víťazstva nad Minotaurom sa na Kréte dodnes tancuje tanec víťazstva. Napodobňuje cestu labyrintom. Tanečníci sa spoja nitou a postupujú tri kroky vpred, dva namieste a jeden späť. Samotný Daidalos, uväznený v labyrinte potreboval na cestu z neho zostrojiť krídla podľa vzoru vtákov - zlepil pierka voskom. To bolo osudné jeho synovi Ikarovi, ktorý opojený letom letel prívyso, slnko roztopilo vosk na krídlach a Ikaros spadol do Egejského mora.

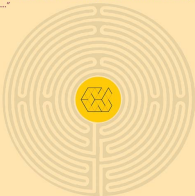
bludiskom. Čo je v strede? VESMÍR Vesmír nemá hranice ani v priestore, ani v čase. Je teda neobmedzeným

(Makrokozmos)

„Na počiatku dní dal babylonský kráľ postaviť obrovské a zložité bludisko, ktoré malo nekonečne veľa chodieb, dverí a schodov. Do tohoto bludiska zaviedol svojho hosťa, kráľa arabského. Ten v ňom blúdil celý deň, kým sa mu podarilo nájsť cestu von. Pozval kráľa babylonského do svojho bludiska, ktoré nemá chodby, schody a dvere. Kráľ babylonský bol na takéto bludisko veľmi zvedavý. A tak ho zaviedol arabský kráľ do púšte a tam ho nechal...“

(L. Borges)

...a pamätaj na svoju cestu púšťou, krajinou, ktorou neprejde nikto a ani človečik nebýva v nej. Krajinou pustou, suchou, temnou a bezútešnou. Krajinou, ktorou si blúdil štyridsať rokov...

(Starý zákon, Jeremiáš, 2. 6.)

Záhradné bludiská zo živých plotov sa budovali hlavne v barokovom a rokokovom období a

poskytovali rozplytenie pre návštevníkov.

ZÁHRADA

„Záhrada je vskutku rozplytenie a osvieženie ducha.“

(F. Bacon)

Čo je v strede ?

CHRÁMY

Labyrint z katedrály v Chartres (Francúzsko) z 13. storočia n. l. Má priemer 12,6 m a cesta ním je dlhá 294 m.

Labyrint
z chrámu
bohyne Káli
v Tikle (India)
z 3. storočia
n. l. je
symbolom
zrodenia.

Labyrint ako
symbol matky
zeme používajú
severoamerickí
Indiáni z kmeňa
Hopi.

Labyrint z chrámu
v San Vitale (Taliansko) je
vyskladaný z kamenných
trojuholníkov, ktoré ukazujú
smer cesty.

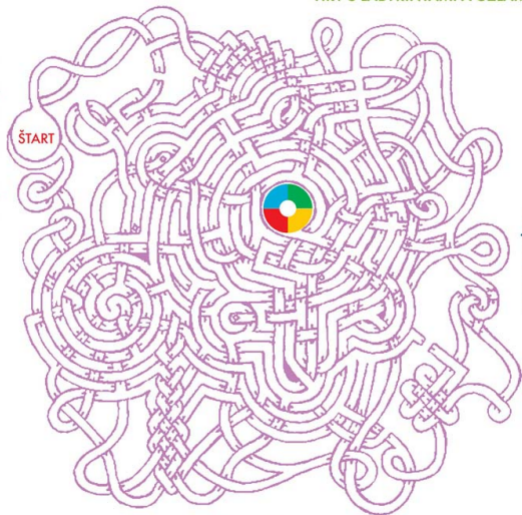
Pôvodný
krétsky
labyrint
z paláca
v Knósose.

Labyrint z indického
Madrasu je obranou
streda.

HRY S LABYRINTAMI A UZLAMI

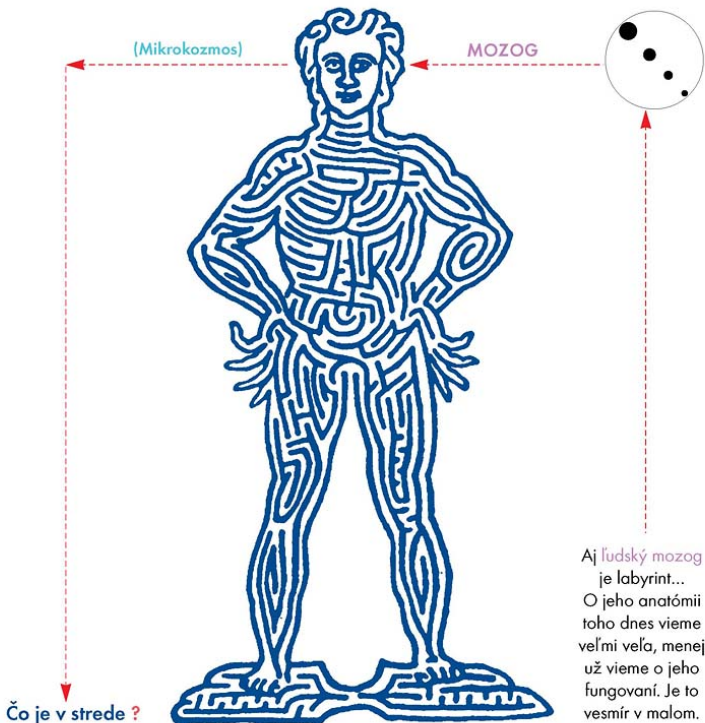
Uzol je istou formou labyrintu.

Čo je v strede ?

KTO CHCE ROZVIAZAŤ UZOL, MUSÍ VEDIEŤ AKO BOL ZAVIAZANÝ...

[Budha]

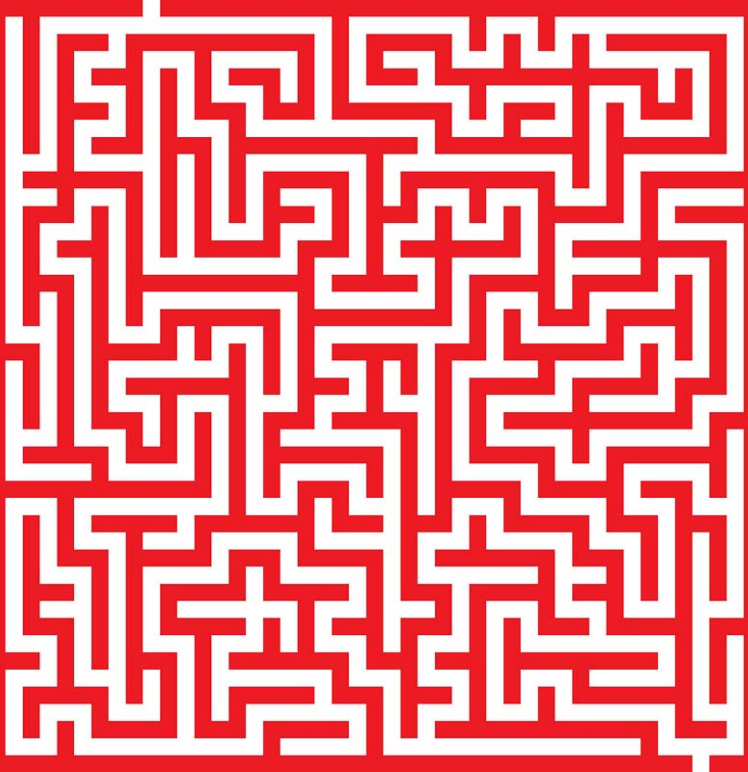

(Mikrokozmos)

MOZOG

Čo je v strede ?

Aj ľudský mozog
je labyrint...
O jeho anatómii
toho dnes vieme
veľmi veľa, menej
už vieme o jeho
fungovaní. Je to
vesmír v malom.

Ten, kto prešiel labyrintom, nebude už taký ako predtým...

Podarilo sa vám prejsť svoju vlastnú cestu labyrintom.

Podarilo sa vám nájsť stred, objaviť tajomstvo?

P o d a r i l o s a v á m n e z a b l ú d i ť ?

